ادعای انحصار کانون‌های وکلا بی‌اساس است

حسن محسنی
عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و وکیل دادگستری

آنچه مصوبه مجلس درباره کانون وکلا و شغل وکالت وضع کرده، با هیچ شکل از اشکال تنظیم‌گری دولت بر این نهاد و شغل سازگاری ندارد و ادعای انحصار کانون‌های وکلا باطل و بی‌اساس است. اگر بتوان مؤلفه‌های دخالت دولت در خدمات حقوقی را در حوزه‌هایی مانند ورود به حرفه وکالت و تصدی به شغل وکالت و حتی بازار خدمات حقوقی تقسیم کرد، اینک در هر سه حوزه مداخله دولت (به معنای عام) به شکل جدی بر کانون وکلا و وکیل دادگستری نظارت دولتی وجود دارد. برای نمونه در بازار خدمات حقوقی، اموری مانند فریب و اغوای مشتریان این خدمات یا امور مالیاتی وکلا یا خدمت عمومی محسوب‌شدن این فعالیت، به جای نگاه قانون مدنی که آن را تماما خصوصی می‌داند، در همه شئون وجود دارد و دولت به معنای قوه قضائیه یا نهادهای عمومی مانند سازمان امور مالیاتی بر این امور سیطره قانونی دارند. حکم ماده ۳۱ قانون آیین دادرسی مدنی که مقرر کرده: «وکلای متداعیین باید دارای شرایطی باشند که به موجب قوانین راجع به وکالت در دادگاه‌ها برای آنان مقرر شده است»، اوج این نگاه حاکم به شغل وکالت و نهاد متولی آن است. اینکه در ماده ۱۰۳ قانون مالیات‌های مستقیم سال ۱۳۶۶ به تمبر مالیاتی به نحوی نگریسته شده که در مواقعی مانع دفاع است، نمونه اجلای مداخله دولتی در این شغل است. همچنین در ورود به حرفه، شکی نیست که مقنن در قوانین وکالت سال ۱۳۱۵ و لایحه قانونی استقلال کانون وکلا ۱۳۳۳ و قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت سال ۱۳۷۶ به این مسئله توجه کرده و وکالت دادگستری را از نگاه حقوق خصوصی مبتنی بر قرارداد اعطای نیابت و نمایندگی، خارج کرده است. همچنین است آموزش و تربیت وکیل که همه مستند و متکی بر مقررات قانونی است که از سوی نهاد تقنین وضع می‌شود و بر همه این فرایندها نیز مراجع نظارتی مانند وزارت اطلاعات و دادگاه عالی انتظامی قضات سیطره قانونی دارد. از سوی دیگر بر شغل وکالت و کانون وکلای دادگستری قانونا نظارت همیشگی از سوی رئیس قوه قضائیه، وزیر دادگستری و دادگاه انتظامی وکلا و دادگاه عالی انتظامی قضات وجود دارد و جدیدترین تحولات دراین‌باره همان چالش و مسئله آیین‌نامه اجرائی لایحه قانونی استقلال کانون وکلاست که در زمان ریاست محترم قوه پیشین (رئیس‌جمهور کنونی) دچار تغییرات شد و در زمان ریاست محترم قوه کنونی، برخی تغییرات ناسازگار اصلاح شد. این‌همه خود نشان می‌دهد که شغل وکالت برخلاف تصور برخی که آن را شغلی انحصاری معرفی می‌کنند، در حد اعلی در نظام حقوقی ما تحت نظر و مداخله تنظیم‌گری دولتی است و قوه قضائیه نیز بیشترین نظارت را بر بنیاد اصول و معیارهای مقنن در قوانین مربوط دارد و ادعای انحصار آن هم به شکل منفی درباره کانون وکلا و شغل وکالت مقرون به صحت نیست. با این وصف، آنچه در متن ماده ۴ لایحه برنامه هفتم توسعه از سوی مجلس تصویب شده و گفته است صدور، تمدید، توسعه، اصلاح، تعلیق و ابطال هرگونه مجوز کسب‌وکار و... فقط از طریق درگاه ملی مجوزها صورت می‌گیرد و این مؤسسات و دستگاه‌ها و سازمان‌ها و کانون‌ها مشمول احکام ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۱۱ قانون اساسی مصوب سال ۱۳۸۷ و اصلاحی و الحاقی سال‌های بعد و قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۵ خواهند بود، هیچ سنخیتی با تنظیم‌گری دولتی بر شغل وکالت دادگستری و نهاد متولی آن یعنی کانون وکلای دادگستری یا مرکز وکلای قوه قضائیه ندارد و عملا موجب مرگ نهاد مدنی کانون وکلای دادگستری و رجعت به مفهوم ابتدایی خصوصی‌بودن شغل وکالت دادگستری و نفی تنظیم‌گری دولتی خواهد شد. به بیان دیگر، تنزل پروانه وکالت و شغل شریف وکالت دادگستری که اولی گواهی و سند صلاحیت دخالت در دومی است و دومی هم ارج قضاوت است به مجوز کسب‌وکار، این حرفه را به عرصه مشاغل خصوصی فاقد نظارت و جوازمدار و تابع بازار آزاد می‌کند که از هر نظر (صدور، تمدید، توسعه، اصلاح، تعلیق و ابطال) در سیطره نهادی غیرمرتبط مانند وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار می‌گیرد. این نهاد نیز برای این شغل و کانون، تنها ارزش اقتصادی و دارایی خواهد شناخت؛ چیزی که با امور عالی مانند عدالت سازگاری ندارد و به معنای خروج شغل وکالت و نهاد متولی از تنظیم‌گری دولتی است. وانگهی دخالت‌دادن این وزارتخانه در این امور، نافی استقلال کانون وکلا و وکیل دادگستری است که مشخصا باید از دولت مستقل باشد و این مهم به نحوی در اصل ۱۴۱ قانون اساسی موضوع حکم مقنن بوده است. بر این بنیاد، مصوبه مجلس هیچ جای دفاعی ندارد و شورای محترم نگهبان قانون اساسی به سبب نقض تفکیک قوا و مداخله‌دادن وزارت امور اقتصاد و دارایی در امور وکالت که خود از ملحقات قوه قضائیه است، به‌آسانی می‌تواند آن را مغایر با قانون اساسی تشخیص دهد.

اساسی‌ترین حقوق، فروش ارزش‌ها

مصطفی ابراهیم‌نژاد
وکیل پایه‌یک دادگستری

مجلس شورای اسلامی در بررسی لایحه برنامه هفتم توسعه کشور در تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۴ لایحه مذکور اقدام به وضع مقرره‌هایی کرده است که ناقض استقلال کانون‌های وکلای دادگستری بوده و طی آن صدور، تمدید، تعلیق و ابطال پروانه وکالت دادگستری را از طریق درگاه ملی مجوزهای کسب‌وکار وزارت امور اقتصادی و دارایی امکان‌پذیر دانسته و با حذف آزمون اختبار از فرایند صدور پروانه وکالت، امکان شکایت و ابطال مصوبات هیئت مقررات‌زدایی وزارت اقتصاد در دیوان عدالت اداری را نیز از کانون‌ها سلب کرده است. از سویی دیگر در الحاقیه‌ای به ماده ۱۹ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و با تصویب قانون مورد اشاره در مجلس در تاریخ ۲۹ مرداد ۱۴۰۲ پیش از بررسی کامل و تصویب برنامه هفتم توسعه موارد پیش‌گفته مدنظر خود را در قانون رفع موانع تولید اعمال و تصویب کرده است.

اساسی‌ترین حقوق

انسان بماهو انسان واجد حقوق طبیعی و اجتماعی است، رفع نیازهای آدمیان صرفا در امور مادی همچون خوراک، پوشاک و مسکن خلاصه نمی‌شود، بلکه حفظ و احترام از تمامیت شئونات اجتماعی انسان‌ها نیز در زمره حقوق اساسی انسان‌ها تلقی می‌شود.

قانون اساسی هر کشور به‌منزله میثاقی ملی است که غایات، ارزش‌های ملی و مورد وفاق جامعه و اساسی‌ترین حقوق شهروندان در آن متبلور می‌شود و از آنجایی که سعادت اجتماعی یک ملت در گرو تحقق آن اهداف و ارزش‌ها بوده است، جوامع برای نیل به آن در طول تاریخ هزینه‌هایی گزاف پرداخت کرده‌اند و کوشش‌های جان‌فرسایی در این راه از خود به نمایش گذاشته‌اند؛ از جمله این ارزش‌ها برخورداری آحاد جامعه از حق دفاع قانونی در زمانی است که حیثیات اجتماعی و حقوقی شهروندان مورد خدشه واقع می‌شود که بدین طریق مظهر تجلی احقاق این حق در وکیل دادگستری نمایان می‌شود.

در قانون اساسی ایران که بنیادی‌ترین حقوق شهروندان در آن برشمرده شده است؛ برخورداری از حق دفاع و داشتن وکیل مستقل نمونه‌ای از احترام به خواست عمومی جامعه است که در اصل ۳۵ تبلور یافته است. حق برخورداری از وکیل مستقل در زمره اساسی‌ترین حقوق آدمی بوده و بدیهی است که آنچه اقتضائات و تحقق برخورداری از وکیل مستقل را میسر می‌گرداند نیز در زمره اساسی‌ترین حقوق انسان‌ها برشمرده شود، چراکه وکیل دادگستری ثمره کانون وکلا و وکیل مستقل نتیجه وجود نهاد وکالت مستقل است، با این وصف کانون وکلای دادگستری نیز در زمره اساسی‌ترین حقوق شهروندان محسوب می‌شود.

فروش ارزش‌ها!

تحصیل ثروت جهت نیل به رفاه و آسایش مادی بالطبیعه در هر انسانی وجود دارد، یکی از شیوه‌های مرسوم در کسب ثروت مادی ارائه خدمات تخصصی است، خدماتی که نیازی از شهروندان را برطرف می‌کند، در برخی از این خدمات هدف صرفا کسب منفعت مادی است و با این وصف قواعد حاکم بر آن خدمت نیز براساس مؤلفه‌های تجارت و بازار آزاد تعریف می‌شود، اما در برخی دیگر از خدمات، هدف اصلی و اولیه کسب منفعت اقتصادی نیست، بلکه هدف تحقق و نیل به ارزش‌های عمومی و مورد وفاق جامعه است و کسب منافع مالی در اولویت بعدی قرار می‌گیرد، این تقسیم‌بندی نه براساس نقش فعالان و بازیگران ارائه‌دهنده خدمات، بلکه براساس ذات و ماهیت حرفه‌ای که منجر به ارائه خدمات شده تعریف و تقسیم می‌شود.

در حرفه‌هایی که خدماتی مرتبط به حوزه باورها و ارزش‌های عمومی جامعه ارائه می‌شود و شهروندان برای سلامت روانی و تکامل شخصیتی خود به این ارزش‌ها نیازمندند، نمی‌توان قواعد حاکم بر حوزه رقابت‌های تجاری و بازار آزاد را حاکم کرد. به دلیل آنکه وضع قاعده برخلاف عناصر مقوم ذات آن حرفه موجب برهم‌خوردن نظم ساختاری آن و برخلاف خواست و انتظار عمومی جامعه بوده و سبب بروز مفاسد صنفی خواهد شد. به عنوان نمونه در حرفه‌هایی مانند وکالت، جامعه با ارزش‌هایی همچون احقاق حق، دفاع از حقوق اشخاصی که مورد تعدی و تجاوز واقع شده‌اند، رعایت امانتداری و تحقق دادرسی عادلانه و در طبابت با نجات جان انسان از بیماری و در حرفه تعلیم انسانی با تربیت و آموزش فردی و اجتماعی انسان‌ها مرتبط است و جامعه انتظار تحقق این ارزش‌ها و در اولویت قراردادن آنها توسط اعضای آن حرفه و متولیان و صاحب‌منصبان را دارد، چراکه جامعه برای ارزش‌های خود مابازای مادی قرار نمی‌دهد و برای همین امر است که وکلای دادگستری موظف‌اند ارزش‌های وکالتی را مقدم بر منافع مالی و مادی قرار دهند. فلسفه ممنوعیت تبلیغات برای یک وکیل دادگستری نیز از همین‌جا نشئت می‌گیرد، چراکه وکالت یک شغل تجاری محسوب نمی‌شود. از سویی دیگر وضع نظارت‌های گسترده بر اعضا و سختگیری‌های ناشی از صدور پروانه حرفه‌ای نیز ناشی از اهمیت و حفظ همین ارزش‌هاست؛ برای نمونه همان‌گونه که فردی می‌خواهد در حوزه دین به لباس روحانیت که نماد راه مقدس پیامبری است درآید، باید به‌درستی از آزمون‌های شخصیتی و علمی عبور کند و با طی زمان و تلاش و کوشش از حیث نفسانی و اخلاقی مهذب شود، فرد یا افرادی که در زمینه باورها و ارزش‌های عمومی جامعه گام برمی‌دارند نیز باید از چارچوب‌های صلاحیتی و آزمون‌های دقیق علمی عبور کنند، چراکه هیچ انسانی حق دفاع و درمان بیماری از عزیزان خود را به وکیل یا پزشک ناکارآمد و نابلد و فاقد صلاحیت شخصیتی نمی‌سپارد و به همین دلیل است که جامعه برای این حرفه‌ها جایگاه ویژه‌ای قائل است، و اتیان سوگند توسط کارآموزان وکالت برای نیل به مقام وکیل و وکالت و وثیقه قراردادن شرافت خود برای تحقق آرمان‌های وکالت که ارزش‌های عمومی جامعه نیز هست، بر همین اساس است و ارزش‌های نهفته در این حرفه‌ها ارزش‌هایی هستند که بخشی از رشد و سعادت فردی و اجتماعی جامعه در پرتو آن میسر می‌شود.

عکس: علی شیرینه میزان

با این وصف فروش این ارزش‌ها اولا و بالذات و با دید ابتدایی اقتصادی چه توسط اعضا و متولیان آن و چه توسط صاحب‌منصبان و قانون‌گذاران امری خطرناک و اشتباهی غیرقابل جبران خواهد بود؛ با این وصف نمایندگان ملت در مجلس شورای اسلامی که وظیفه حفظ و ارتقای این ارزش‌ها را دارند نباید آنچه را ذات و اساس ماهیت یک حرفه است، تغییر دهند و قواعد ناظر بر آن حرفه را براساس اولویت‌های اقتصادی بازتعریف کنند، چراکه با همین رویکرد بوده است که قانون‌گذار حکیم در قانون اساسی موضوع حق دفاع را در فصل سوم با عنوان حقوق ملت قرار داده است و واگذاری و احاله آن به فصل چهارم و زیر نظر وزارت امور اقتصاد و دارایی نقض اصول قانون اساسی و خدشه‌واردکردن به حقوق ملت خواهد بود.

با این وصف از شورای محترم نگهبان که وظیفه پاسداشت از قانون اساسی به عنوان قانون مرجع و حفظ و انتظام ساختارهای حقوقی موجود در کشور را دارد، انتظار می‌رود در این خصوص تدابیر لازم قانونی را اتخاذ کند و مصوبه مذکور را رد یا اصلاح آن را میسر کند.

خبر برگزیده

توزیع داروی سقط جنین در پلتفرم‌های آنلاین؟

ایسنا: محمد پیکان‌پور، مدیر کل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو، با تأکید بر اینکه تا زمان ابلاغ آیین‌نامه‌های مربوط، فروش دارو از طریق پلتفرم‌های آنلاین تخلف است، گفت: تا زمانی که تنظیم مقررات مربوطه در این زمینه از سمت وزارت بهداشت ابلاغ نشده است، هرگونه فروش دارو در پلتفرم‌های مربوطه غیرقانونی است. روند پیگیری قضائی از سوی سازمان غذا و دارو تغییری نکرده و از تخلفات مربوطه چشم‌پوشی نمی‌شود.

او با تأکید بر اینکه تخلف در هر سطحی که رخ دهد باید تحت پیگیری قرار گیرد، اظهار کرد: سازمان غذا و دارو متعهد به این است که در اسرع وقت آیین‌نامه و ضوابط مربوطه را تکمیل، تنظیم و ابلاغ کند تا جامعه ضمن برخورداری از مزایای این موضوع، از آفات مترتب بر این فرایند که می‌تواند آسیب جدی بر سلامت مردم در پی داشته باشد، حفظ شود.

مدیر کل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو، ادامه داد: مصوبه ابلاغی ستاد تنظیم بازار از سال قبل بر ممنوعیت عرضه دارو در پلتفرم‌های دیجیتال بدون اخذ مجوزات لازم از وزارت بهداشت تأکید داشته و با توجه به اسناد بالادستی باید زیرساخت‌های فنی و الکترونیکی لازم جهت تضمین ارائه خدمات باکیفیت به بیماران در این مسیر فراهم شود و امکان نظارت کامل بر آن برقرار باشد. شایسته نیست نهادی به استناد اصول اقتصاد بازار، الزامات پذیرفته‌شده جهانی اقتصاد سلامت را نادیده گرفته و کسب‌وکار را بدون رعایت استانداردها بر تضمین سلامت مردم در اولویت بداند. او تأکید کرد: به‌عنوان مثال کاری که در برخی از پلتفرم‌ها انجام می‌شود نه مبدأ تأمین دارو را مشخص کرده‌اند و نه چارچوبی دارد که دارو (به جز داروهای OTC) در قالب پرونده الکترونیک سلامت به دست مردم برسد. این کار در حال حاضر تخلف است و پرونده آن هم باز است.

پیکان‌پور افزود: پلتفرم مربوطه مدعی می‌شود که صرفا به عنوان ارسال‌کننده دارو عمل می‌کند و با داروخانه‌ها قرارداد دارد و در واقع مدعی است که تخلفات گزارش‌شده مبنی بر فروش داروهای غیرمجاز، مخدر و... متوجه داروخانه‌هاست؛ درحالی‌که در مرجع قضائی نتوانسته این موضوع را ثابت کند و رأی دادگاه مبنی بر آن بوده که مبدأ داروی قاچاق خود پلتفرم مربوطه بوده است و نه داروخانه که برای این موضوع هم جریمه شده‌اند و سازمان غذا و دارو به عنوان دستگاه ناظر الزام دارد که هرگونه تخلف را به دستگاه قضا ارجاع دهد.

او با بیان اینکه نقش مسئول فنی داروخانه در عرضه دارو به بیماران بی‌بدیل و غیرقابل‌انکار است، تصریح کرد: اینکه دارو بدون نظارت مسئول فنی به دست مصرف‌کننده برسد و الزامات حمل دارو رعایت نشود، پذیرفتنی نیست؛ چراکه از یک سو متخصص مربوطه نمی‌تواند توصیه‌های لازم را به بیمار گوشزد کند و از سوی دیگر ممکن است اصول زنجیره سرد دارو به درستی رعایت نشود.

مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو در خاتمه افزود: متأسفانه توزیع داروهایی مانند داروی سقط جنین در برخی پلتفرم‌های آنلاین صورت می‌گیرد که این موضوع اساسا با سیاست‌های کلان کشور و همه مبانی موجود مغایر است. ارائه دارو باید با الزامات خاص خود صورت گیرد که دستورالعمل‌های آن در حال تدوین است.

جدول ۴۵۸۱ • طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- سنجاب انیمیشن عصر یخبندان- عنوانی احترام‌آمیز برای بزرگان ۲- لامپ فلورسنت- محکم و بنیادی- فتنه‌جو ۳- از فرماندهان سپاه کیخسرو کیانی- لاستیک سوراخ‌شده- سرویس پستی برای حمل‌ونقل و ارسال کالا ۴- پیشوند فعل مضارع- گدا- آب قنات را تقسیم می‌کرد ۵- بغل- محکم و استوار- هضم‌کننده ۶- ظرف جوشاندن آب- شهری در شهرستان رفسنجان- اتومبیل ۷- ظرفی برای پذیرایی- تمدن قدیمی در بین‌النهرین- دارای اخلاق و رفتار خشک ۸- بادمجانش آفت ندارد- قطعه ضربی در موسیقی ایرانی- نشانه جمع فارسی ۹- زاپاس- از سازهای بادی چوبی در ارکستر سمفونیک- گذرگاه ۱۰- نوعی پارچه توری نقشه‌دار- مقابل عمدی- ناپایدار ۱۱- نامی برای خورشید- ریزنقش- غریبه نیست ۱۲- ساختن زینت‌آلات طلا- خودروی باربری کوچک- مگابایت ۱۳- هنگام مصیبت گفته می‌شود- کج- پوشاندن ۱۴- جام جهان‌نما- درجه مرغوبیت- مال و ثروت ۱۵- ورزش توپ و تور- تست

عمودی:

۱- پیشوا- نوعی کباب ایرانی- متر انگشتی ۲- اشتباهاتی که نمازگزار هنگام خواندن نماز مرتکب می‌شود- به گردن قهرمان می‌آویزند- مقابل رفت ۳- برنج پخته نرم- کاشتن نهال- مجموعه‌داستانی نوشته منیرو روانی‌پور ۴- راهی که به آخر نمی‌رسد- کلید خودرو- ظلمت ۵- از ملزومات باغبانی- درخت جوان- عروس آذری ۶- جنس برخی از ظروف آشپزخانه- برگشتن- نکته‌سنجی ۷- بی‌دست‌وپا- زنان بر سر کنند- ضمیری انگلیسی ۸- عیب و ننگ- از ماهیان خاویاری دریای خزر- پایتخت یونان ۹- سنگ آسیاب- بدهکار- فراوانی ۱۰- نیای زبان‌های رومی- قسمتی از فشنگ- نامی دخترانه ۱۱- آسان- مالیات- شریک ۱۲- اولین خودرو شاسی‌بلند لوکس دنیا- رجوع- مرحله خواب عمیق ۱۳- روستا- اجازه- سنگ چاقو تیزکنی ۱۴- ترسم که ... در غم ما پرده‌در شود- برخورد ناگهانی- نوازنده چنگ در عهد ساسانی ۱۵- ماهوت پاک‌کن- غذایی یونانی از گوشت و بادمجان- اشک‌ریختن

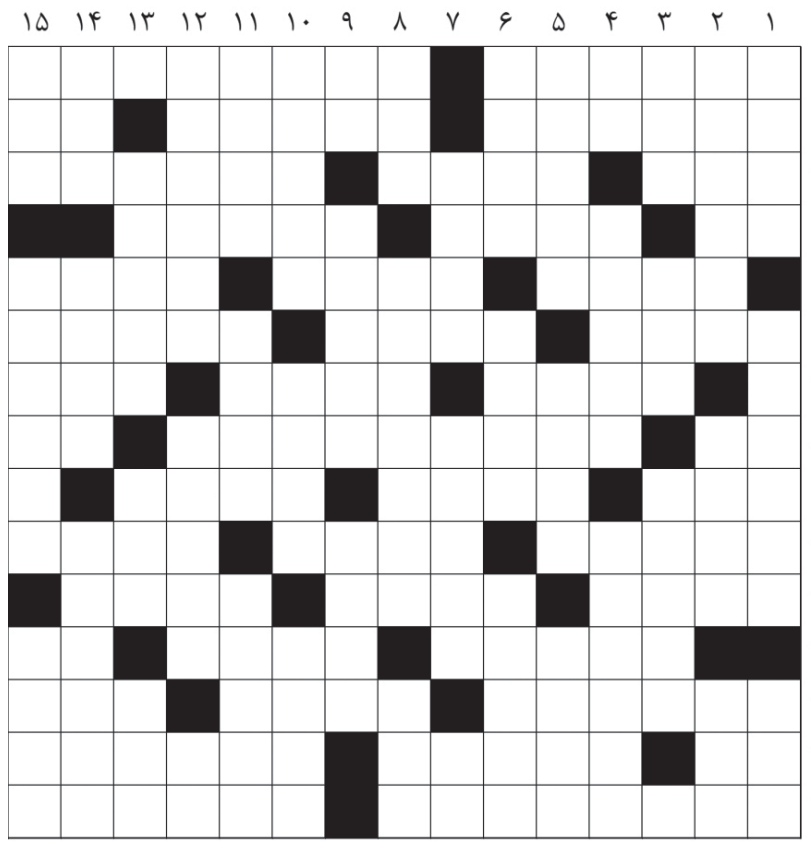

حل جدول ۴۵۸۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	خ	ا	ل	ف	ت	■	ا	غ	ل	ا	م	■	م	خ
۲	ر	و	ش	■	ف	ر	ا	غ	ت	■	م	د	ا	و	ا
۳	ک	د	ا	م	■	س	ب	ا	ب	ه	■	ت	ت	ا	ر
۴	ز	پ	ر	ت	ی	■	ر	ز	ا	ن	ت	■	ل	ز	ج
۵	■	ر	ت	ا	ت	ی	و	■	ت	و	ا	ن	ا	ی	ی
۶	م	د	■	ع	ی	ا	د	ت	■	ز	ب	ا	ن	■	■
۷	ب	ا	ک	■	م	ت	ا	ن	ت	■	ه	ش	ت	ا	د
۸	ن	خ	ی	ل	■	ا	ر	د	و	ر	■	ر	ی	پ	ل
۹	ا	ت	س	ا	ع	■	ی	ی	ل	ا	ق	■	د	ا	م
۱۰	■	■	ه	ر	ا	س	■	س	ی	م	ا	ب	■	ن	ن
۱۱	ا	ر	ت	و	د	ک	س	■	د	ی	ر	ک	ر	د	■
۱۲	ب	ی	ن	■	ت	ر	ا	ک	م	■	چ	و	ب	ی	ن
۱۳	س	و	ا	ر	■	ت	ک	ا	ث	ر	■	ب	و	س	ه
۱۴	ت	ا	ن	ک	ر	■	ش	ش	ل	و	ل	■	ب	ی	ا
۱۵	ن	س	■	س	و	ز	ن	ی	■	ژ	و	پ	ی	ت	ر

حل سودوکو سخت

۵	۷	۴	۹	۲	۳	۶	۸	۱
۱	۲	۶	۴	۷	۸	۹	۳	۵
۹	۸	۳	۶	۱	۵	۷	۲	۴
۷	۶	۵	۳	۴	۲	۱	۹	۸
۴	۳	۸	۵	۹	۱	۲	۷	۶
۲	۱	۹	۷	۸	۶	۴	۵	۳
۳	۴	۷	۱	۵	۹	۸	۶	۲
۸	۵	۱	۲	۶	۷	۳	۴	۹
۶	۹	۲	۸	۳	۴	۵	۱	۷

حل سودوکو ۳۵۷۶

۱	۲	۴	۸	۳	۶	۹	۷	۵
۷	۳	۹	۴	۵	۲	۸	۶	۱
۸	۵	۶	۷	۱	۹	۳	۴	۲
۵	۹	۱	۳	۷	۴	۲	۸	۶
۲	۸	۳	۹	۶	۵	۷	۱	۴
۴	۶	۷	۲	۸	۱	۵	۹	۳
۳	۴	۲	۱	۹	۸	۶	۵	۷
۶	۷	۸	۵	۴	۳	۱	۲	۹
۹	۱	۵	۶	۲	۷	۴	۳	۸

سودوکو سخت ۳۵۷۷

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

							۴	
			۲					
۹		۵		۸		۷	۶	۲
۱	۴				۸	۳		
۵				۲				۱
		۹	۵				۸	۷
۲	۵	۴		۷		۹		۸
					۳			
	۱							

سودوکو ساده ۳۵۷۷

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۳				۶				۵
	۸			۷				۴
	۶	۲		۳	۵		۸	۷
۷	۵		۳		۹			۲
		۳				۹		
۴			۶		۱		۷	۳
۵	۲		۸	۱		۷	۴	
۶				۹			۵	
۸				۴				۹